

Aastaaruanne 2016

Raamatukogu nimi: Viru-Jaagupi Rahvaraamatukogu
Elanike arv 856

1. Põhilised tegevussuunad

Viru-Jaagupi Rahvaraamatukogu põhiliseks tegevuseks on raamatute, ajakirjade ja ajalehtede laenutamine.

Raamatukogu võtab osa Eesti ühe vanima, Ed. Vilde kirjanduspreemia määramisest eesti kaasaegsele kirjanikule. Koostöös lugejatega pakutakse välja vähemalt üks auhinnanominent züriile. Raamatukogu võtab igaaastaselt aktiivselt osa ka ürituse organiseerimisest, kus antakse kirjanduspreemia üle ja kohtutakse auhinna saanud kirjanikuga.

Seoses eelseisva raamatukogu juubeliga (100) on teisel poolaastal ettevalmistatud juubeli tähistamise üritusi (kodulooline fotonäitus Viru-Jaagupi inimestest ja elust-olust koostöös lugejatega, kontakteeritud ajaloolaste ja pärimuskultuuri asjatundjatega, planeeritud pärimuspäeva koostöös Viru-Jaagupi muuseumiga jne. ja raamatukogu lugejatega.

Merekultuuri aastal on korraldatud lastele raamatunäitus vanadest lasteraamatutest, mille teemaks on meri, mereloomad ja kalapüük. Igaaastaseõ lugejate ekskursioonil, mida korraldab ja paneb kokku raamatukogu haarati kaasa ka mereteema. Merekultuuri aastal tutvustati lastele raamatukogumajas asuvas koduloomuuseumis vanu merepüügi tööriistu jms.

Lisaks sellele on raamatukogu ka vallasisese ametiinfo jagamise koht, samuti organiseeritakse kontserdi-teatri ja muuseumikülastusi kohalikele elanikele

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogudevõrgu struktuur ja nõukogud:

Raamatukogu lahtiolekuajades muutusi ei olnud. Valiti uus nõukogu, kellega on arutatud juubeliaasta läbiviimist ja raamatukogu töö tõhustamist.

Kõik lugejad, kes raamatukogu on soovinud külastada, on saanud seda teha. Invaliididele viiakse raamatud koju..

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.15. €	Seisuga 31.12.16 €	Muutus %
Eelarve kokku	11250	13354	
Personalikulu	7989	9955	+3.52
Komplekteerimiskulu	2981	310	+3.21
sh KOV-lt	1466	1574	+1.25
sh riigilt	1515	1535	+1.97
Infotehnoloogiakulu	280	291	+0.2
* Ürituste/näituste korraldamise kulu	80	95	+0.2

2.3 Projektid

Tabel 3 (täielik loetelu)

Projektid, toetused (Kellelt saadud?) Projekti nimi	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus

Projekte ei olnud

2.4 . Personali koosseis, juhtimine ja areng

Personali koosseis muudatusi ei olnud. Raamatukogul on üks täiskohaga töötaja, kes haldab raamatukogu ja hoiab korras ruumid. Lisaks käib läbi raamatukogu aleviku elanikelt vajadusel dokumentide vastuvõtt, abistamine täitmisel ja vallale edastamine ning probleemide ja küsimuste edastamine vallavalitsuse spetsialistidele. Seetõttu peab raamatukoguhoidja olema hästi kursis vallas toimuvate sündmuste jne. Raamatukoguhoidja töö kompetentsi kuulub ka Viru-Jaagupi Koduloo muuseumi haldamine ja korrashoid. Vajadusel tegeleb raamatukoguhoidja kohaliku elu edendamisele kaasaaitavates projektides läbi MTÜ Viru-Jaagupi Selts, mille juhatusse ta kuulub.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest:

Koolituse teema	Korraldaja	Osalejate arv
Osalemine ja kaasamine mäluasutustes	Lääne-Virumaa KR	1
Tõsimängude koolitus	Lääne-Virumaa KR	1
Aastalõpu seminar	Lääne-Virumaa KR	1

Täienduskoolitused on olnud huvitavad ja silmaringi avardavad.

LISA 1

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

LISA 2

Avalikke esinemisi ei olnud.

2.4.3 Erialahariduse omandamine

Ei olnud

2.4.4 Töötajate tunnustamine

Ei olnud.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine. Haldustegevuse üldiseloomustus. Raamatukogu ruumid ja asukoht.

LISA 3

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Raamatukogu asub kolmandal korrusel, trepid on järsud ja liikumispuudega inimestele juurdepääs raamatukogule puudub. Raamatukogu asub ajaloomälestises ja spetsiaalne juurdepääsu ehitamine ei ole võimalik. Liikumispuudega inimestele on senini raamatud koju viidud või teiste lugejatega saadetud.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Raamatukogul on olemas korralik paljundusaparaat, muretssetud on uus printer ja 2017 a on eelarves ettenähtud muretseda uus arvuti personalile.

3. Kogud (kogude komplekteerimine ja töötlemine)

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Kogu komplekteeritakse arvestades lugejaskonna soove ja vajadusi ning põhimõttel igale lugejarühmale midagi. Raamatuid ja ajakirju saab siiski osta vastavalt rahalistele võimalustele.

Peamised lugejad on kodused mittetöötavad täiskasvanud, pensionärid ja koolilapsed, kes soovivad lugeda põhiliselt koolikohustuslikku kirjandust.

Kogud täienevad pidevalt ka lugejate poolt annetatud ajakirjade ja raamatusarjadega (näit. annetati Päevalehe „Eesti mälu“ ja „Eesti lugu“ sarjad).

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Raamatute komplekteerimiseks eraldas KOV sellele aastal 1000 EUR ja riiklik dotatsioon oli 1535 EUR. Praegusel juhul on see piisav. Tellimisel peab kindalsti olema tasakaal erinevate lugejagruppide vahel. Maapiirkonnas eelistatakse siiski kõige rohkem põnevikke ja kergemaid armastusromaane, oma lugejaskond on endiselt olemas ajaloolistel romaanidel, esoteerikal, elulooraamatutel. Jätkuvalt on suur huvi Petrone „Minu“ sarja vastu. Nii reisimist harrastavatel kui ka üldse mitte reisivatel inimestel (puuduvad materiaalsed võimalused) Meeslugejaid on maapiirkonnas tunudvalt vähem. Neile tuleb tellida kindlasti ajaloolisi sõja- ja dokumentaalromaane. Endiselt telliti nende jaoks ka metsavendluse sarja. Ka põnevikke ja kriminulle loevad naislugejad rohkem. 2016 aastal osteti raamatukokku 184 uur raamatut.

3.1.2. Perioodika komplekteerimine.

Ajakirjad on populaarsed just töötavate lugejate (vähe aega lugemiseks) ja kehvema silmanägemisega elatanud inimeste seas. Populaarseimad on endiselt „Maakodu“, „Eesti Naine“, „Kodutohter“, „Eesti Loodus“, „Horisont“. Täielik huvi puudub Keele ja Kirjanduse ja „Sirbi“ vastu. jt. Aasta läbi annetati „Kroonika“, „Imelist Ajalugu“, „Eesti Ekspressi“, Igapäevaselt käiakse raamatukogus lugemas „Päevalehte“ ja „Postimeest“. Kõige populaarsem on loomulikult maakonnaleht „Virumaa Teataja“. Lähedalelavad alevi lugejad saavad eelmise päeva ajalehti ka üheks päevaks koju lugeda võtta. Pensionäride seas on populaarsed päevalehtede lisad, kuna sealt on neil võimalus lahendada suuri ristsõnu. Väga populaarne lugemisvara on ka Maalehe lisa „Targu Talita“, miile aastakäike raamatukogu koidab ja säilitab.

3.1.3. Auviste komplekteerimiseks puudub vajadus.

3.2 inventuurid, mahakandmised

Mahakandmisi tehtud ei ole, kuna suur fondide puhastus ja mahakandmine sai tehtud 2015 a. Lõpus.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Lugejate küsitlusel selgus, et nad on raamatukogu teenusega rahul, liikumispuudega inimesed on palju häid sõnu öelnud raamatute kojukande kohta, samuti on hea sõnaga korduvalt mainitud raamatukogu abi vajalike dokumentide täitmisel, internetiteenuste kasutamisel jms.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

AIP kasutatakse laste poolt väga harva, kuna neil on nutitelefonid, mõned täiskasvanud täidavad tuludeklaratsioone või maksavad arveid.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.

Raamatukogul on kasutajaid paarkümmend inimest rohkem kui laenutajaid. See tuleneb sellest, et need kasutajad, kes käivad raamatukogus vallasest teabeinfot hankimas, vallaseseid dokumente

edastamas ja abi saamas nende täitmisel või kasutavad raamatukogu lugemissaali koosoleku pidamiseks või loevad kohapeal ajalehti jne., ei ole kojulaenutajad. Lugejate arv on vähenenud. (Aasta jooksul surnud, mujale elama kolunud, tervise tõttu lugemisest loobunud)

Tabel 5

Raamatu-kogu	Lugejad 2015	Lugejad 2016	Muutus (+/-)
Raamatukogu	107	100	-7

Raamatu-kogu	Külastused 2015	Külastused 2016	Muutus (+/-)	Virtuaal-külast. 2015	Virtuaal-külast. 2016	Muutus (+/-)
Raamatukogu	2490	2350	-140	0	0	0

Raamatu-kogu	Laenut-d 2015	Laenut-d 2016	Muutus (+/-)	Päringud 2015	Päringud 2016	Muutus (+/-)
Raamatukogu	4095	3892	-203	4	9	5

Maaraamatukogule omaselt lugejaskond vananeb. Laste arv lugejatena väheneb. Eelkooliealised käivad küll meeleldi mängunurgas koos vanaemade või emadega mängimas, sirvivad ka sinna paigutatud raamatuid, kuid koju ei soovita eriti laenutada. Noored internetiajastu lapsevanemad ei suuna enam lapsi aktiivselt raamatute vastu huvi tundma. Lasteaia lastega üritust tehes selgus, et alla pooltel lastel loevad vanemad või vanavanemad õhtul unejuttu.

Täiskasvanud kurdavad pidevalt, et pingelise tööelu tõttu ei jaksa enam raamatuid lugeda, ka tahavad nad lugeda midagi kergelt või praktilist.

4.3 RVL teenindus

RVL teenindus toimib hästi Rakvere Keskraamatukoguga, kus on suurem raamatute valik, aga ka teiste valla raamatukogudega.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Lastekirjandusest telliti 21 raamatut, lisaks noortele mõeldud ajakiri „Minu Maailm“, mis on laste seas populaarne. Kõige rohkem on tellitud nooremale koolieale ja eelkooliealistele. Praegu tundub, et murdeas kaob lastel raamatuhuvi ja loetakse ainult kohustuslikke koolikirjanduse raamatuid.

Suuremat rõhku on pandud ilustate illustatsioonidega lasteraamatutele, kuna aasta jooksul külastab mitmeid kordi raamatukogu Kulina Lasteaed, kellega viiakse läbi raamatutest inspireeritud üritusi.

4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 6

Rmtk	Lug-d 2015	Lug-d 2016	Muutus (+/-)	Külast-d 2015	Külast-d 2016	Muutus (+/-)	Laenut 2015	Laenut 2016	Muutus (+/-)
Raamatukogu	33	30	-3	315	290	-25	290	136	-154

Laste kojulaenutuse hulk on tunduvalt vähenenud. Sedamööda kuidas väheneb maakoolide klassides õpilaste arv ja tungib peale nutitelefoni maailm, väheneb ka lugejate arv. Küll aga lehitsetakse raamatuid rohkem koha peal kui tullakse koos perega raamatukokku. Vanaemad loevad ajalehti, lapsed mängivad uues mängunurgas ja lehitsevad päris meelsasti ilusaid pildiraamatuid.

Raamatukogu on palju kaasa aidanud gümnaasiumi noorte kodulooliste uurimuste tegemisel, milleks nad on saanud materjalija abi raamatukogust kui ka kohalikust koduloo muuseumist, mille haldamine kuulub raamatukogutöötaja tööülesannete hulka.

Võrreldes varasemate aastatega tundub, et noori on üha raskem meelitada raamatukogu üritustest osa võtma. Selleks peab tunduvalt rohkem vaeva nägema, kaasates võimalusel ka lapsevanemaid või vanavanemaid ürituse propageerimisel. Lapsevanemad on osalenud koos lastega näiteks emadepäeva meisterdamisüritusel.

4.4.3 Laste- ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Laste lugemisharjumuste kujundamiseks saab iga ürituse alguses neile näidata ja tutvustada uusi raamatuid, kuid väga tuntav on võrreldes varasemate aastatega see, et raamatud enam ei kõida! Ka maalastel on nutitelefoniid kogu vaba aja näpus, ka siis kui tullaakse raamatukokku. Raamatukogus käiakse rohkem sõpradega aega veetmas ja juttu ajamas (samas majas asub ka noortekeskus), mõnikord sirvitakse ka mõnda raamatut. Vähemaks on jäänud info otsimine referaatide tegemisel raamatutest, sest internetist on väga kergelt kätte saadavad kõikvõimalikud kokkuvõtted.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused. LISA 4

Põhiteemadena, et lapsed osaleksid raamatukogu üritusel tuleb pakkuda käelisi tegevusi (praktilise asja meisterdamine). Sellel aastal on täiendatud eelkooliealiste mängunurka uute vaipade ja mänguasjade ning lauamängudega. Lapsevanemad on kodunt annetanud heameelega mittevajalikke mänguasju. Mälumängude populaarsus on vähenenud, laste seas levi arvamine et kõik on nutis olemas. Lastele on üritustel tutvustatud ka väga vanu kooliraamatuid ja vanavanemate lapsepõlve pildi- ja juturaamatuid, mida on raamatukogu säilitanud arhiivides.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Ratastoolis või haigete jalgadega lugejatele viiakse raamatud koju

Tabel 7

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	9	9	2

Tabel 8

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond.

4.6.1 kohalikul

Meie väike maaraamatukogu rahvusvahelisel ega riiklikul tasemel koostööd ei tee. Küll aga korradlame üritusi koos kohaliku noortekeskusega, endiselt korraldab ja paneb raamatukogu töötaja kokku ja organiseerib lugejatele ja ümbruskonna pensionäride klubile „Elutark“ pärimuskultuuri ekskursioone mööda Eestimaad, tutvustab raamatukogu majas toimuvatel pensionäride koosviibimistel uusi huvitavaid raamatuid, viib läbi emakeelepäeva ja mõnikord sisustab kultuuriloolise ettekandega nende päevaseid üritusi. Raamatukogutöötaja on kokku pannud kohalikele elanikele pärimuskultuurialased matkarajad liikumisenädala tähistamiseks, tutvustanud ja teinud ekskursioone kohalikus koduloomuuseumis alevi ja selle ümbruskonna

elanikele. Raamatukogus arutatakse, millistele teatrietendustele ja kontsertidele organiseerida ühiskülastusi ja levitatakse osavõtjatele ka nende ürituste pileteid.

Raamatukogutöötaja osaleb ka alati kohaliku valimiskomisjoni töös, tegutseb kohalikul MTÜ tegevliikmena ja täidab raamatukoguhuone perenaise kohustusi (Majas asub noortekeskus, saal üritusteks ja isetegevusringide proovideks, masööri vastuvõturuum, valimisruum, koduloo muuseumi ruumid, osavalla haldusjuhi ruum). Põhimõtteliselt peab raamatukogutöötaja kursis olema oma piirkonna elanike eluliste vajadustega ja edastama probleeme vallavalitsusse.

4.6.2 riiklikul – ei tee koostööd

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil. -ei tee koostööd

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Peamiselt soovivad kasutada infootsingut pensionärid. Samuti vajavad nad abi ja nõustamist ID-kaardi ja internetipanga kasutamiseks. Täiskasvanutele on õpetatud kuidas broneerida ja kinnitada lennupileteid jms., täita tuludeklaratsiooni jms. Koolilapsed on vajanud infootsingualast abi uurimustööde koostamisel. Pensionärid on tulnud abi näiteks uue sülearvuti või tahvelarvuti käsitsemiseks.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Peamised kanalid raamatukoguürituste tutvustamiseks on valla ajaleht, valla koduleht, raamatukoguhoidja osalemine eakate klubi igakuisel üritusel, suhtlemine aktiivselt noortemajaga (asub samas majas)

4.9 Andmebaasid.

5. 2017 aasta tegevused

2017. a tähistab raamatukogu om 100. sünniaastapäeva ja sellega seoses on kavandatud ürituste sari erinevatele lugejagruppidele ja ümbruskonna elanikele läbi aasta. Peaüritus toimub 24. märtsil kohaliku pärimuspäevana. Kaasatud on lugejad, kellelt loodetakse saada fotonäitus koostamiseks vanu fotosid, esinema tulevad mitmed ajaloolased ja pärimuskultuuri asjatundjad. Kirjutatakse projekte ja tehakse koostööd Viru Instituudiga. Kohaliku eakate klubiga koostöös toimub ekskursioon Eesti Rahva Muuseumi, samuti koostatakse marsruut koduvallas (mis peagi liitub veel kahe vallaga) pärimuskultuuriga seotud paikadesse (bussimarsruut) ja sarnane jalgsi- või rattamarsruut noortemajas käivatele noortele ning koostatakse näitus Viru-Jaagupi teemasid puudutavatest koduloolistest raamatutest. Koostööd tehakse ka Viru-Jaagupi muuseumiga, kus raamatukogutöötaja teeb erinevaid muuseumi pooltunde lasteaiade- ja koolilastele, tutvustades seal ühtlasi ka vanu kooliõpikuid ja vanu raamatuid ja ajakirju ja Viru-Jaagupi raamatukogu ajalugu.

Viru-Jaagupi Rahvaraamatukogu juhataja Ülle Rajamart
Allkiri

LISA 1

Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituskulud eelarves	Koolituseks kulutatud
Viru-Jaagupi RK	3	18	50	20

LISA 2

Raamatukogulaseid avalikke esinemisi ja ettekandeid ei olnud

LISA 3

Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2016)
Viru-Jaagupi RK	Ei ole tehtud -

LISA 4

Laste-ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Viru-Jaagupi Rahvaraamatukogu	1.Mälumäng	9
	„Tunne oma kodupaika“	
	2.Üritus“Head lugemisaastat“	8
	3.Emadepäeva tähistamine ehete valmistamine	9